अन्वाचयत्व (anvācaya-tva) *n.* **A** the state of having secondary importance कृषिवाणिज्यकुसीदादीनि त्वधिकृतस्यैवार्जितवतः प्रतिग्रहादीनामन्वाचयत्वेनैव व्याख्यातानि BālaKrī. ii.123.5 (*on* 3.251 (? 257)); ब्रह्मवर्चसादिवदन्वाचयत्वासंभवात् फलश्रवणमर्थवादः MayūMāli.384.11 (*on* iv.3.9); **B** the state of laying down a rule or matter of secondary importance (than that of the primary one) सूत्रेऽन्वाचयवाचिचशब्दोपादानात् यागाष्टकप्राधान्यपक्षे नायं दोष इत्यव्यापकत्वादन्वाचयत्वं सूचितम् MīmāKau. iii (2).173.2 (*on* ii.2.4); इदं सूत्रं सर्ववेष्टनस्मृतेरप्रामाण्येऽन्वाचयत्वेन ... व्याख्यायान्वाचयेनातीव प्रयोजनमिति ... भाष्ये व्याख्यातम् MayūMāli. 25.1 (*on* i.3.3)

अन्वाचयत्वनिश्चय (anvācayatva-niścaya) *m.* ascertainment of secondary importance अन्वाचयत्वनिश्चये हि ... काष्ठाहरणार्थं प्रवृत्तौ दैवाच्छाकलाभे तदाहरणमिति शाकाहरणं न नियतम् MayūMāli. 384.14 (*on* iv.3.9)

अन्वाचयपर (anvācaya-para) *adj.* meant to convey the connection of secondary action with the primary one 'विनाशाय च दुष्कृता'मिति चशब्दोऽन्वाचयपर इति भावः ŚrutaPra. iB. 247.19 (*on* i.1.21)

अन्वाचयफल (anvācaya-phala) *n.* fruit of secondary importance अन्वाचयफलमाह MayūMāli. i.48.13 (*on* i.3.10)

अन्वाचयमात्र (anvācaya-mātra) *n.* **i** mere connection of a secondary action with the primary one प्रैषानुवचनोद्देशेन मैत्रावरुणोपादानम् ... श्रूयमाणश्च चशब्दः समुच्चयान्वाचयमात्रं प्रतिपादयति TantrVā. 1155.14 (*on* iii.7.43); **ii** mere secondary importance 'अपि वा कारणाग्रहणे' इत्यादि वक्ष्यमाणाधिकरणे तु शिष्टपरिग्रह एव मुख्यहेतुः। दृष्टमूलसंभवस्त्वन्वाचयमात्रम् GuruCandr. i.298.4; शूद्रस्य धर्मज्ञानेऽपि ... त्याग इति युक्तिरप्युक्ता। सा ... वणिगादिष्वप्यतिप्रसक्तेत्यन्वाचयमात्रम् VīraMi. (Vyavahāra.) 25.27; 67.9.

अन्वाचयलक्षण (anvācaya-lakṣaṇa) *n.* characteristic of secondary importance न चेहान्वाचयलक्षणम् उभयोस्तुल्यत्वादुपपद्यत इति समुच्चयः स्यात् TantrVā. 1155.16 (*on* iii.7.43)

अन्वाचयवचन (anvācaya-vacana) *n.* statement of secondary importance न वाकारस्यान्वाचयवचनाद्यथा क्युङि सलोपः Vār. 4 *on* vii.3.118-119; न वार्थ औत्त्वे योगविभागेन। ... अकारस्यान्वाचयवचनात् MahāBh. iii.342.23 (*on* vii.3.119)

अन्वाचयवाचिन् (anvācaya-vācin) *adj.* expressive of secondary importance सूत्रेऽन्वाचयवाचिचशब्दोपादानात् यागाष्टकप्राधान्यपक्षे नायं दोषः MīmāKau. iii (2). 173.1 (*on* ii.2.4)

अन्वाचयविषयत्व (anvācayaviṣaya-tva) *n.* the state of referring to the connection of secondary action with the primary one (क्रिययोर्मध्ये) यत्रैका मुख्याऽपरा गौणी तत्रान्वाचयविषयत्वम् BālamBha. ii.259.11 (*on* 2.145)

अन्वाचयशिष्ट (anvācaya-śiṣṭa) *adj.* [*f.* –ā] **A** enjoined as the element of secondary importance (which is dependant on the primary one) प्रधानशिष्टः क्यङ्। अन्वाचयशिष्टः सलोपो यत्र च सकारं पश्यसीति MahāBh. ii.20.22 (*on* iii.1.11); iii.343.1 (*on* vii.3.119); अन्वाचयशिष्टः सलोपस्तदभावेऽपि क्यङ् भवत्येव KāśiVṛ. *on* P.iii.1.11; घेरिति येषामेकमेवेदं सूत्रं ते ... वर्णयन्ति। अन्वाचयशिष्टं घेरकारमिति KāśiVṛ. *on* P.vii.3.119; कित्त्वं हि प्रधानभूतम्। इत्त्वमन्वाचयशिष्टम् Nyās. i.159.25 (*on* i.2.18); अन्वाचयशिष्टोऽयमादेशोऽर्थस्यान्तरतम्यात् KātanVṛ.176.16 (*on* iii.2.23); (कुषिरजोः प्राचां श्यन् परस्मैपदं च) तत्र श्यन् प्राप्नोति परस्मैपदं च अन्वाचयशिष्टं मन्यते Pradī. iii. 126A.17 (*on* iii.1.90); समुदायस्य भसंज्ञा प्रधानशिष्टा, अवयवस्य तु अन्वाचयशिष्टा PadMañ. *on* KāśiVṛ. *on* P.i.1.63 (229.9); प्रधानशिष्टमौत्वमन्वाचयशिष्टमत्वमिति वर्णयन्ति PadMañ. *on* KāśiVṛ. *on* P.vii.3.119 (124.9); **B** propounded as a rule or matter of secondary importance (than that of the primary one) प्रधानान्वाचयशिष्टयोः प्रधानशिष्टे संप्रत्ययः VyāḍiPari. 67; KātanPari. 38; **C** laid down secondarily अन्वाचयशिष्टं तु तादात्म्यदार्ढ्यं भवन्नोपेक्षामहे Bhām. 644.11 (*on* iii.3.37); स्वार्थसंयमादन्वाचयशिष्टं श्रावणाद्युक्तम् TattvVai. 162.21 (*on* 3.41); पितृमरणमेव मुख्यं निमित्तम्। अन्वाचयशिष्टं मातृमरणम् BālamBha. ii.140.4 (*on* 2.117); धनहरत्वं तु आनुषङ्गिकमन्वाचयशिष्टं न तु मुख्यम् BālamBha. ii.174.8 (*on* 2.132)

अन्वाचयशिष्टत्व (anvācayaśiṣṭa-tva) *n.* the state of being enjoined as the element of secondary importance (which is dependant on the primary one) सलोपस्यान्वाचयशिष्टत्वेन वाक्यभेदे सत्ययमपि गुणो भवति PadMañ. *on* KāśiVṛ. *on* P.iii.1.11(362.7); तस्मिंश्चेति अनेनोपपदसंज्ञासंनियोगशिष्टत्वं प्रत्ययविधेर्बोधयति। अन्यथान्वाचयशिष्टत्वं संभाव्येत LaŚabdeŚe. ii.60.13.

अन्वाचयसहपठित (anvācaya-sahapaṭhita) *adj.* read along with the act of connecting the secondary element with the primary one अन्वाचयसहपठितात् समुच्चयाद्विकल्पप्रतिसंबन्धिसमुच्चयोऽर्थान्तरम्। एकस्मिन्नेव कार्ये मिथो निरपेक्षसाधकानामन्वयोऽन्वाचयसहपठितः ŚrutaPra. iA.63.29 (*on* i.1.1)

अन्वाचयसिद्धत्व (anvācayasiddha-tva) *n.* the state of being established by connecting the secondary element or action with the primary one न तु सूत्रस्य तादर्थ्यमभिप्रेत्येति सूचयितुं जीवपरत्वशङ्कानिराकरणस्यान्वाचयसिद्धत्वं चकारेण प्रदर्शितम् ŚivārkaMaDī. i.197.25 (*on* i.1.7)

अन्वाचयहेतु (anvācaya-hetu) *m.* reason, i.e. argument of secondary importance अपरितोषस्तावत् प्रथमेनैव श्रुतिविरुद्धत्वहेतुना बलवता सिद्धे बाधे नान्वाचयहेतुरतीव प्रयोजनवान् TantrVā. 104.19 (*on* i.3.4)

अन्वाचयहेतुत्व (anvācayahetu-tva) *n.* the state of being the reason, i.e. the argument of secondary importance श्रुतिविरोधस्यैव वेष्टनादिस्मृत्यप्रामाण्ये मुख्यं हेतुत्वम्, लोभादिहेतुदर्शनस्य तु अन्वाचयहेतुत्वादपरितोषः MīmāKau. i.20.6 (*on* i.3.4); [Inst.] by way of being the reason, i.e. the argument of secondary importance यस्तु त्रैवर्णिकप्रणीतत्वाख्यो हेतुः स पूर्वाधिकरण एवान्वाचयहेतुत्वेनोक्तः MīmāKau. i.28.12 (*on* i.3.4)

अन्वाचयहेतुमात्र (anvācayahetu-mātra) *n.* mere reason or argument of secondary importance अन्वाचयहेतुमात्रं तु दृष्टमूलासंभव इति न विरोधः MīmāKau. i.25.25 (*on* i.3.4)

अन्वाचयादि (anvācayādi) *adj.* connecting the secondary element or action with the primary one etc. अथ अन्योऽन्यार्थे समाहारे च स्यादन्वाचयादिषु AnekāSa. 790.

अन्वाचयार्थ (anvācayārtha) *adj.* signifying the connection of a secondary element or action with the primary one प्राजापत्येषु च समुच्चयः स्यात्। चशब्दोऽन्वाचयार्थः ŚābaBh. 1916.15 (*on* x.4.6); अन्वाचयार्थेन चकारेण प्रत्येकं निरपेक्षमार्गान्वयोपपत्तेः VivaPraSaṁ. 211.15.

अन्वाचयीकृत (anvācayī-kṛta) *adj.* which is made to be of secondary importance य भगवान् ... अन्वाचयीकृतकुसृतिसर्गावतरणैर्भूरिभिः गारासरिभिरपरेण चानूचानेन श्रमणसंघेनोपास्यमानपादमूलः YaśasCam. i.92.5.

अन्वाचरत् (anv-ācarat) *adj.* practising अन्वाचरन्नुपदिशन्नपि मोक्षधर्मं त्वं भ्रातृमान् बदरिकाश्रममध्यवात्सीः Nāray. iv.16.4.

अन्वाचि (anv-āci-) v.u. **A** to connect or include the secondary element or action with the primary one व्यवसायात्मकपदं संशयज्ञानप्रत्यक्षतापकरणमन्वाचिनोति TātpaṬ.(Vā.) 133.7 (*on* i.1.4); **B** to state or mention secondarily सत्येवास्मिन् प्रयोजने प्रयोजनान्तरमन्वाचिनोति TātpaṬ.(Vā.) 210.18 (*on* i.1.10); पक्षान्तरमन्वाचिनोति। सदेति NyāySu.(Ja.) 347B.10 (*on* ii.2.6); (pass.) to be stated or mentioned secondarily एधानाहर्तुमरण्यं गच्छ शाकमप्यानेष्यसीति शाकानयनमन्वाचीयते TātpaṬ. (Vā) 133.8 (*on* i.1.4); **C** (pass.) to be connected or included secondarily यद्यपि न सर्वः संशयः इन्द्रियार्थसन्निकर्षजस्तथापि साक्षात्कारवानवश्यं तज्जन्यः, तस्माद्युदासोऽन्वाचीयते NyāyVārPari. 632.4; यदा त्वेकस्य प्राधान्यात् तदनुरोधेनेतरदन्वाचीयते तदान्वाचयः Prasā. i.622.16; धर्मिण्यकर्मकं क्रियान्तरमन्वाचीयते ... सोऽयम् ... अन्वाचयः समुच्चयाद्भिन्नो भवति SaraKaṇṭhā. 491.13.

अन्वाचित (anv-ācita) *adj.* **A** of secondary importance, inferior अन्वादिष्टः पुरुषोऽनुपुरुषः। अन्वादिष्टोऽन्वाचितः कथितानुकथितो वा KāśiVṛ. *on* vi.2.190; **B** stated or mentioned secondarily निर्विकल्पकेऽपि शब्दसंभेदनिराकरणरूपमन्वाचितम् TātpaṬ. (Vā.) 149.2 (*on* i.1.4) [secondary, inferior, Apte]

अन्वाचितत्व (anvācita-tva) *n.* the state of being mentioned secondarily अघि वघि मघि गत्याक्षेपे। ... मघि कैतवे च। पूर्वमस्य पाठः कैतवार्थस्यान्वाचितत्वद्योतनाय DhātuPra. 1.109 (17.2)

अन्वाचितदक्षिणजानु (anvācita-dakṣiṇajānu) *adj.* who has connected, i.e. bent one's right knee (so as to touch the ground) यज्ञोपवीती प्राङ्मुखः अन्वाचितदक्षिणजानुः ... उदकैः ... ऋषींश्च तर्पयित्वा ... प्रजापतितीर्थेन ... उदकैः सनकादीन् ... तर्पयेत् CaturCin. iii (1).934.20.

अन्वाचितसव्यजानु (anvācita-savyajānu) *adj.* who has connected, i.e. bent one's left knee (so as to touch the ground) वैश्वदेदीकब्राह्मणानाम् ... दक्षिणामुखः प्राचीनावीत्यन्वाचितसव्यजानुः पित्र्यब्राह्मणानां पाद्यादिदानमारभेत CaturCin. iii(1).1188.5; दक्षिणामुखोऽन्वाचितसव्यजानुः (कर्ता) समुपविश्य ... तथैव तदधिष्ठानभूते द्वितीयादावावाहयेत् CaturCin. iii (1).1266.4; दक्षिणामुखोऽन्वाचितसव्यजानुः ... पिण्डान् ... दक्षिणापवर्गं ददाति BālamBha. i.563.8 (*on* 1.249)